

kan være et problem f.eks. for dem, som absolut ikke magter at komme i arbejde.

I øvrigt ser vi med særdeles positive øjne på, at de private initiativer og de private virksomheder uden udgift for arbejdsgiveren til aflønning kan inddrages mere i arbejdet med at få de svageste grupper ud på og integreret i arbejdsmarkedet. Så vi i Kristeligt Folkeparti ser frem til en positiv udvalgsbehandling af dette lovforslag.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det har jo været utrolig opmuntrende med den brede tilslutning, som lovforslaget her har fået, og også opmuntrende, at der har været en forståelse for hensigten med loven, for det siger noget om, hvor gennemgribende hele vores indsats for at få de svage grupper tilbage på arbejdsmarkedet har været.

Det er da også sådan, at lovforslaget her ligger i forlængelse af en lang række andre initiativer, der har været gennemført i løbet af de senere år, og hvor det alt andet lige nu ser ud til, at vi for alvor er begyndt at kunne se resultaterne af, at vi har denne her mere målrettede indsats over for de grupper af mennesker, men også resultatet af, at kommunerne er begyndt at se med andre øjne på virksomhederne, og at virksomhederne også er begyndt at se med andre øjne på deres egen indsats. Så på den måde tror jeg også, at det her vil blive hilst meget velkommen ude omkring i kommunerne og på virksomhederne.

Med hensyn til de spørgsmål, der er rejst, vil jeg også sige, at de egentlig er bedst tjent med at blive afklaret i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 111: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om social pension. (Ændret finansiering samt sygedagpenge til selvstændige erhvervsdrivende).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 2/12 98).

Sammen med denne sag foretoges:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 112: Forslag til lov om ændring af aktiv socialpolitik. (Ændring af reglerne om kontanthjælp til unge).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 2/12 98).

12) Første behandling af lovforslag nr. L 113: Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Ændrede udbetalingsregler, ligestilling af samlevende med gifte m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 2/12 98).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om den sociale pensionsfond. (Anvendelse af den sociale pensionsfonds grundkapital).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 2/12 98).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

De fire lovforslag, vi nu skal behandle under ét, er jo alle en del af den finanslovaftale, som seks forskellige partier har indgået.

Og jeg vil godt sige om det rent overordnet, at når man indgår en aftale – det tror jeg alle aftalepartier er klare over – så er der visse ting i et forslag, man er glad for, og der er andre ting, man er knapt så glad for. Det er jo nu engang betingelsen, og derfor er der jo ingen grund til her i dag at stå og klandre nogle eller rose andre, for det er altså et produkt med flere ting, så jeg vil nøjes med at trække nogle ting frem, som jeg synes er vigtige at få sagt her fra Folketingets talerstol.

Jeg vil godt sige om det første forslag, for vi har jo fået en del kommentarer, inden det blev fremsat, nemlig den del, der drejer sig om kommunerne og deres muligheder for at modtage refusion i forhold til udbetalingen af førtidspension, at det jo er sådan, at lovforslaget indebærer, at hvor man i dag, og det gør man stadig væk til de nuværende pensionister, modtager 50 pct. i refusion, vil man fremover modtage 35 pct.; man skal med andre ord selv betale 65 pct.

Men der er jo garantier i det. Der er den garanti, at det bliver fordelt over bloktilskuddet, så det er altså ikke et spareforslag. Det kunne man næsten tro, når man har lyttet til debatten, men det er det ikke. Samtidig er der jo i finanslovaftalen den garanti, at for de kommuner, der af forskellige grunde måtte komme i svære vanskeligheder eller i nogle vanskeligheder, for det er nemlig ikke entydigt, vil der blive mulighed for at kigge på de specielle forhold gennem forskellige former for regulering. Og det tror jeg er en meget, meget vigtig del at få slået fast her, også bl.a. fordi vi har set, at visse områder har hævdet, at de ville blive særlig hårdt ramt i den anledning.

Jeg vil godt sige til det næste forslag – omkring ungesatsen – hvor flere jo siger, at det er en grov forringelse, at unge nu mister retten til en højere ydelse efter 18 måneders beskæftigelse, at man til gengæld kan sige, at de mennesker jo har retten til at melde sig ind i en a-kasse og dermed faktisk sikre sig, at de får en langt højere ydelse end den, de kan få i kontanthjælpssystemet. Så at kalde det asocialt vil i hvert fald næppe være det rigtige ordvalg.

Med hensyn til forenklingerne på pensionsområdet så synes jeg, at det er vigtigt at fastslå, at det, man i første omgang er gået efter, er at fjerne nogle af de steder, hvor der er en dobbeltdækning i dag, og det synes jeg egentlig heller ikke er så galt.

Omkring forudbetaling og efterudbetaling af pension er det jo vigtigt, at man sikrer, at der ikke er nogen, der kommer i klemme i systemet.

Så vil jeg godt omkring det sidste forslag, nemlig den sociale pensionsfond, sige, at den jo igennem mange år har givet anledning til mange misforståelser, fordi man måske vanskeligt har kunnet se, hvad pengene er brugt til. Der var skabt et sæt af forventninger blandt alle os, der har indbetalt. Jeg er nødt til at sige alle os, for nogle gange tror man faktisk, at det kun er en bestemt aldersgruppe, der har indbetalt, men vi er faktisk mange, der har bidraget til den.

Her tror jeg, at det er gavnligt for alle, at man nu fremover tydeligt kan se, hvilke socialpolitiske opgaver pengene går til. Det må være en meget reel måde at gøre tingene på. Det er i hvert fald gennemskueligt.

Totalt set vil jeg sige om de her ændringsforslag, at noget synes vi er vældig godt, mens der er andet, som vi synes er knap så smukt. Men man må jo huske på det grundlæggende: at med de forslag bidrager vi faktisk positivt til statens finanser, og det har været en del af øvelsen. Og dér, hvor tingene adskiller sig ganske fundamentalt, er det afhængigt af, om man er med i et forlig eller man står og råber ude på sidelinjen. Deri består hele forskellen jo. Og derfor vil vi nok også nu efterfølgende høre en del retorik, især fra dem, der ikke har været med. Man kan altid godt forstå skuffelsen. Det er åbenbart altid – hvad skal man sige – lidt kedeligt at være uden for døren, og det er altid meget nemmere at kritisere det, som man ikke har lod eller del i.

Men totalt set står vi i Socialdemokratiet ved, at vi har lavet en finanslovaftale. Vi står også ved, at der er sket ændringer på det sociale område, og vi står ved, at vi har været nødt til at finde penge på det sociale område. Det er ikke altid lige behageligt, det er klart, men det er spillets regler, så derfor vil vi gerne anbefale alle fire forslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg skal overhovedet ikke beklage, at man følger de aftaler, man har indgået. Men jeg vil gerne stille to konkrete spørgsmål:

For det første: Hvordan vil den socialdemokratiske ordfører forklare, at vi nu skal behandle forslaget om den sociale pensionsfond, som substantielt intet har med den øvrige lovgivning at gøre, i en klump, så der ikke kommer en ordentlig diskussion af det ret omfattende forslag, der ligger i, at man har tænkt sig at ekspropriere den sociale pensionsfond? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om den socialdemokratiske ordfører kan redegøre for konsekvenserne af det ændringsforslag, som vi fik omdelt i salen for få minutter siden. Hvilke konsekvenser har det for behandlingen af lovforslag nr. L 111? Jeg forstår det nemlig ikke. Jeg kan ikke mere finde ud af, om der er tale om, at sygedagpengeudgifterne efter den 52. uge vil få statsbidrag, eller om de ikke vil. Hvad er kon-

sekvenserne af den ændring, som vi har fået delt om for fem minutter siden?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg har tidligere hørt en mere stolt socialpolitisk ordfører fra Socialdemokratiet fremlægge et forslag. Det må jeg sige at jeg godt kan forstå.

Hr. Jørn Pedersen sagde, at nogle nok ville udtrykke skuffelse over ikke at deltage. Jeg vil udtrykke glæde over ikke at deltage. Der er intet socialpolitisk fremskridt i det her – ikke et. Det er nedskæring på nedskæring på nedskæring; det er tilbagegang på tilbagegang på tilbagegang, og hvem rammer det?

Der ligger samlede besparelser på pensionen, både på førtidspension og på alderspension, og det i et ganske stort omfang, i et trecifret millionbeløb. Der ligger derudover med sikkerhed, at førtidspensionister fremover får sværere ved at få deres pension. Vi vil få endnu flere op-ringninger fra mennesker, der har ondt i sjælen, som har ondt i kroppen, men som ikke kan få den pension, de gerne ville have.

Så ligger der en garanti, siger hr. Jørn Pedersen, på, at hvis det udvikler sig skævt regionalt – altså hvis de fattige udkantsområder taber – så bliver de hjulpet. Der ligger ikke nogen som helst garanti. Der ligger det, at man vil se på det.

Så summa summarum: Jeg er ikke skuffet over, at SF ikke deltager. Jeg er glad for det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ja, vi var jo nogle, der gerne ville have været med til det sidste i forhold til finanslovforhandlingerne, men det fik vi jo ikke lov til, og det kan man jo så tydeligt se af det forlig, som er blevet skruet sammen. Og flertallet må jo så tage æren for de forslag, der er fremsat.

Men jeg vil gerne direkte spørge hr. Jørn Pedersen om den sociale pensionsfond, for jeg vil gerne høre, om hr. Jørn Pedersen kan bekræfte, at det i sin tid var en socialdemokratisk statsminister, nemlig Anker Jørgensen, som indførte den sociale pensionsfond, og som slog ud med armene og sagde, at hvis bare man indbetaler til den her ordning, så skal vi nok sikre, at der bliver nogle store løft i forhold til pensionisterne osv., en forbedring af pensionen m.v., og at meningen var, at pengene skulle bruges til det. Nu går man ind og siger, at der ikke en-

gang er nok i renterne, nu begynder man at suge af kapitalen også.

Og så vil jeg høre, om hr. Jørn Pedersen kan bekræfte, at det forløb, der har været i forhold til den sociale pensionsfond, ikke allerede på nuværende tidspunkt tegner til at blive det samme forløb, som vi har set i forhold til efterlønsordningen. Der slår man jo også ud med armene og siger, at efterlønsordningen er en garanti og den ikke skal udhules, ikke skal forringes osv.. Det bliver den. Nu vil man lave en separat indbetaling. Vil man ikke også nemt kunne risikere, at det bliver det samme med efterlønsordningen, som det er blevet med den sociale pensionsfond?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Ja, jeg må jo tage dem lidt i klumper.

Jeg vil til fru Jette Gottliebs spørgsmål omkring ændringsforslaget sige, at det er en teknisk fejl, at det ser sådan ud. Det har ikke noget med substansen at gøre. Man vil se det i et andet forslag.

Så er der den sociale pensionsfond. Nu er jeg ikke så sikker på, at hr. Tom Behnke har ret med hensyn til historien. Jeg tror godt, at man kunne finde en anden ophavsmand. Men det er sådan set ligegyldigt. Det, der er essensen i den her sag, er ene og alene, at årevis tovtrækkeri omkring den sociale pensionsfond og diskussionen om, om pengene bliver brugt eller ikke bliver brugt, nu kan stoppe; nu kan man i hvert fald se helt nøjagtigt, hvad pengene går til.

Nu hørte jeg ordet ekspropriation, men nej, man eksproprierer ingenting, men man nedbringer den i takt med, at pengene bliver brugt. Og det vil jeg godt sige er sådan godt gammeldags almindeligt købmændskab, hvis nogen skulle være i tvivl om det.

Så er jeg i forhold til hr. Villy Søvnald glad for, at sorg blev til glæde vendt; at man her i julemåneden kan sige, at hr. Villy Søvnald er glad for, at han ikke er med.

Jeg vil godt sige til det om udkantsområderne, at jeg erindrere andre politiske forlig her i dette Ting, vel egentlig også med SF's medvirken, hvor man, når man ikke havde en konkret model på banen, lavede en hensigtserklæring. Og jeg vil da gerne minde hr. Villy Søvnald om, at det er faktisk noget, som hr. Villy Søvnald ofte bruger: Hvis vi ikke lige her og nu kan løse problemet, så laver vi en hensigtserklæring om, at vi vil gøre det. Så jeg er faktisk ret overbevist

om, at forligspartierne bag aftalen om udkantsområderne, for netop ikke at få hr. Villy Søvndals konklusion på førtidspensionsspørgsmålet, vedstår sig det ansvar og siger: Jamen der er nogle, der kommer skævt op at køre – hvis man kan bruge det udtryk – og vi er villige til at kigge på, hvordan vi kan løse nogle af de problemer.

Jeg hørte da også stor forståelse for det i Socialudvalget, da vi havde besøg af nogle borgmestre fra sådanne områder, som mente, at det her ville ramme dem. Det er vi villige til at se på og gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu har vi jo netop eksemplet på selve skandalen i måden, de her ting bliver behandlet på, hvor vi får en debat, der springer hid og did mellem mange forskellige ting.

Det, jeg vil koncentrere mig om lige nu, er den sociale pensionsfond. Jeg vil spørge: Når det i loven, som den er i øjeblikket, er fastholdt, at det, man kan bruge af den – altså det som politikerne kan disponere over – er det præcise afkast af den pågældende formue, er det så ikke, fordi det var hensigten med loven, og det var det, man lovede folk, dengang den blev vedtaget i 1970? Er problemet så ikke, når man nu går ind og siger, at man altså også vil forgrube sig på selve kapitalen, at man har tænkt at tage de penge fra de folk i modstrid med det, man lovede, da man lavede loven i 1970? Hvad er ellers årsagen til, at man skulle være nødt til at ændre loven?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg er ked af, hvis det kan lyde, som om vi angriber Socialdemokratiet lidt hårdt, men det er jo, fordi jeg i hvert tilfælde ikke forstår det.

Jeg forstår ikke, at man med et argument, der hedder »af hensyn til samfundsøkonomien« – det var hr. Jørn Pedersens argument – kan beskære følsomme sociale områder, hvor meget brede grupper, førtidspensionister og ældre pensionister, alle kommer til at deltage i det her, samtidig med at man i et forlig har råd til at føje penge til virksomhedsejere, til aktieindehavere. Det er jo den skævhed, vi protesterer imod, og ikke, at samfundsøkonomien skal hænge sammen. Jeg vil godt bede hr. Jørn Pedersen bekræfte, at de her aftaler betyder et

trecifret millionbeløb sparet på førtidspensioner og alderspensionister.

Så vil jeg sige, at det her illustrerer meget tydeligt forskellen på, da vi stod her for et år siden, og så i dag. For et år siden stemte vi om ændringsforslag, der gik på at forbedre hjemmehjælpen, der gik på at forbedre forholdene for udsatte børn, og hvad stemmer vi om i år, og hvad behandler vi i år? Nedsikring på nedsikring på nedsikring. Det er en fundamental forskel på højre og venstre i dansk politik.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Ja, det sidste indlæg illustrerer jo, at jeg faktisk havde ret i mit første indlæg, for hr. Villy Søvndal er jo alligevel lidt ked af det. Det afsløres jo nu her, at hr. Villy Søvndal synes, at det var bedre, om han havde været med, for han siger, at så havde det fået et andet sigte. Men altså en af grundene til, at hr. Villy Søvndal ikke kunne komme med, sidder jo ved siden af ham, nemlig fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten, for en del af det andet flertal eksisterer jo som bekendt ikke. Men det er jo den politiske del. Vi er jo ikke kommet her for at snakke politik, men for at snakke om bl.a. den sociale pensionsfond.

Her vil jeg gerne sige til fru Jette Gottlieb: Det, vi gør nu, er ualmindelig redeligt. Det er ualmindelig redeligt over for de mennesker, der har indbetalt penge til den sociale pensionsfond, og jeg siger altid os, fordi man taler, som om det er en fjern pensionistgruppe, men det er rent faktisk alle, der havde alderen til det.

Loven – og det er til hr. Tom Behnke – blev faktisk lavet under en anden regering. Der kneb det lidt med historien. Jeg skal nok lade være med at nævne navne, for det er en nu afdød konservativ, der faktisk stod model til det, så det holder vi os fra.

Jeg vil godt sige til hr. Villy Søvndal, at vi er i Socialdemokratiet samfundsmæssigt meget interesseret i, at når man skal spare også på det sociale område, så skal man finde nogle af de steder, hvor det gør mindst ondt – mindst ondt – og jeg vil da godt sige, at de tekniske ting, hvor man ændrer et udbetalingstidspunkt, uden nogen skal lide noget ved det, så man fjerner en dobbeltforsøgelse, synes jeg ikke er særlig asocialt.

Jeg kunne nævne mange ting, som vi heldigvis ikke skal ud at gøre nu, og det er vel egentlig ikke så ringe endda.

Jeg synes faktisk, at det er godt, at vi får åbenhed omkring den sociale pensionsfond, så enhver borger i Danmark kan se, at det og det bruger vi af renterne, og det og det bruger vi af grundkapitalen. Man kan se, at der til de ting, som politikerne har sagt, at beløbene skulle gå til, bliver brugt de og de midler. Det er vel egentlig ikke så dårligt.

Og så vil jeg med hensyn til efterlønsdebatten – som en rejste tidligere – sige, at jeg har bemærket, at den kommer også til debat her i dag i salen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg bare spørge fuldstændig konkret: Er det ikke korrekt, at da man vedtog, at man skulle oprette den sociale pensionsfond, så var det med det øremærkede formål, at det skulle være til en tillægspension til alle folkepensionister? Var det ikke formålet med den? Var det ikke det, man lovede folk på det tidspunkt?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil gerne her henvise til Folketingets forhandlinger, for jeg har ikke sat mig ind i, hvad den daværende konservative finansminister brugte som argument for at lave den her ordning. Dét er jeg svar skyldig. Men jeg vil tro, at biblioteket kan afsløre, hvad den debat egentlig gik på på daværende tidspunkt.

Erik Larsen (V):

Jeg skal på Venstres vegne forholde mig til de fire lovforslag, der bliver behandlet her under ét i dag,

og jeg vil starte med at kommentere lovforslag nr. L 111.

Der ligger jo i det lovforslag en social forbedring for de selvstændige, herunder selvfølgelig i høj grad de mindre selvstændige, som nu bliver ligestillede med lønmodtagere med hensyn til sygedagpenge efter 2 uger.

Det er et rimeligt fremskridt. Det er tit, at sygdom netop i de mindre, familieejede virksomheder har store omkostninger på også det sådan mere sociale plan.

Forslaget rummer også ændring af refusions-satserne for kommunerne, og jeg vil gerne sige, at i modsætning til det, som var til offentlig debat for et par måneder siden, nemlig en reduktion til 25 pct. og gældende for alle, er det for-

slag, der foreligger her i dag et forslag, som vi fra Venstres side kan støtte.

Som den socialdemokratiske ordfører sagde, er forslaget jo ikke et besparelsesforslag, men udtryk for et forsøg på at animere kommunerne til i den fremtidige tilkendelsesprocedure i højere grad at anvende de muligheder, der er for revalidering, for at få arbejdspladsfastholdelse ind i en højere grad og ikke blot bevillige førtidspension.

Vi kan sige, at det ikke er en gulerod, men måske et forsøg på sådan at få udviklingen i højere grad til at gå i retning af, at man bruger alle de muligheder, der er, før man bevilger førtidspension, og der er jo i virkeligheden utrolig mange muligheder i dag.

Konsekvenserne for de enkelte kommuner vil jo blive minimale. Det kan vi se af lovforslagets bemærkninger. Derudover kan man jo sige, at der er enighed om at reservere en pulje til kommuner, som kommer i klemme i forhold til det gennemsnitlige niveau, som der er vist i bemærkningerne.

Vi synes, at lovforslaget kan ses i sammenhæng med den indsats, vi i øvrigt på mange andre områder har gjort for en øget arbejdspladsfastholdelse og en øget interesse i at afprøve den enkeltes mulighed for i et eller andet omfang at blive på arbejdsmarkedet.

Lovforslag nr. L 112 om ændring af ungsatserne på kontanthjælpsområdet skal vi ikke knytte så mange kommentarer til, idet vi finder, at forslaget er rimeligt. Der er, som også den socialdemokratiske ordfører sagde, tale om personer og unge, som har mulighed for at komme ind i a-kassesystemet og dermed forsikre sig til en ydelse, som er højere end kontanthjælpsydelsen.

Lovforslag nr. L 113 om ændrede udbetalingsregler og ligestilling af samlevende og gifte er jo et forslag, som vi kan sige at vi i mange tilfælde faktisk har ønsket var lov. Vi får jo mange henvendelser fra personer, som spørger, om det virkelig være rigtigt, at det bedre kan betale sig at lade sig skille end at være gift.

Jeg skal ikke sådan konkret gå ind i den diskussion, men sige, at jeg synes, det er i orden, at vi her tager fat på en ligestilling, og at vi samtidig forsøger at tilrettelægge udbetalingen, så den mere falder i tråd med det, der er almindeligt på arbejdsmarkedet, nemlig at man er bagudlønnet.

I forslaget er der jo taget hensyn til, at ingen kommer i klemme, hvis de har været i en anden situation, inden de gik på førtidspension.

Så skal jeg slutte med en bemærkning om Den Sociale Pensionsfond. Jeg vil sige, at det lovforslag, som foreligger her i dag, faktisk er udtryk for det, som Venstre ved gentagne behandlinger af finansloven her i Folketinget har gjort gældende, nemlig at man burde have en lovgivning om midlernes anvendelse, og jeg skal i den forbindelse henvise til de bemærkninger, som vi gjorde til ændringsforslagene til sidste års finanslov, hvor vi pegede på, at man burde have en særlig lovgivning og netop undgå, at tingene foregik ved en tekstanmærkning.

Jeg synes, at der hermed er skabt åbenhed om, hvad det er for områder, Den Sociale Pensionsfonds midler anvendes til, og hvad det er for nogle mekanismer, som man tager i anvendelse.

Jeg skal slutte med på Venstres vegne at anbefale de fire lovforslag, som ligger her. Som det også tidligere er fremgået, er de et led i en finanslovaftale.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Erik Larsen har jo helt ret i spørgsmålet om Den Sociale Pensionsfond. Det har været et højprofillemne for Venstre i årevis, men de har også, hver eneste gang de har ført sig frem, givet indtryk af, at det, der var meningen, var at sikre, at pengene blev brugt til fordel for pensionisterne.

Hr. Thor Pedersen, som har været Venstres ordfører på området, sagde så sent som den 28. august i år til Politiken, at hvis man skulle lave den her lov om, som det nu blev foreslået, skulle der bruges penge til at gøre noget ekstra for pensionister fra andre svage grupper.

Hvor har Venstre foreslået, at der i forbindelse med denne de facto-nedlæggelse af Den Sociale Pensionsfond skal bruges penge til at gøre noget for pensionister og andre svagt stillede?

Venstre bedes komme med et enkelt eksempel.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg lyttede med interesse til hr. Erik Larsen, fordi jeg forstod på de offentlige udmeldinger, at Venstre opfatter sig selv som den lille mands parti. Det gør, at man så i stigende grad lytter

efter, om der kommer nogle bud, der tilgodeser den lille mand, om man så må sige, og det var der jo.

Jeg synes i øvrigt, der var en bemærkelsesværdig forskel på hr. Erik Larsens ordførerindlæg og Socialdemokratiets indlæg. Jeg synes, det var præget af en langt større glæde over resultaterne, og det er måske forståeligt.

Var det over de 21 mio. kr. til de selvstændige? Er efter Venstres opfattelse den lille mand i samfundet den slagter, der driver privat virksomhed? Er Venstre den lille mands parti, fordi det er dér, vi har den lille mand?

Så har jeg en efterlysning. Hvor er der i øvrigt set fra Venstres side forbedringer i det her for førtidspensionister og for folkepensionister? Begge grupper kommer til at betale for det finanslovsforlig, der foreligger.

Så siger hr. Erik Larsen om det dér med omlægning af refusionen, at det kun får minimale konsekvenser. Dér er hr. Erik Larsen langt klogere end de folk, der sidder ude i det virkelige liv i kommunerne. De er af den stik modsatte opfattelse, nemlig at det her får dramatiske konsekvenser.

Hvordan kan det være, at Venstres folk i Folketinget er så meget klogere end de folk, Venstre har siddende ude i kommunerne? Er det ikke imponerende, at de er så kloge herinde i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu hørte vi jo tidligere, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Jørn Pedersens, hukommelse ikke slog helt til med hensyn til, hvad formålet var med Den Sociale Pensionsfond.

Jeg vil derfor godt spørge hr. Erik Larsen, om hr. Erik Larsen kan huske, hvad formålet var med Den Sociale Pensionsfond. Var der ikke netop tale om, at man lavede den, for at man skulle kunne give et tillæg til pensionen?

Så er det jo rigtigt, som hr. Erik Larsen siger, at det er ikke hensigtsmæssigt, at man sådan år efter år har levet med tekstanmærkninger i finansloven. Det er da også rigtigt, at det da er relevant, at man nu får en lov, hvor det sådan ligesom bliver lovfæstet, hvad pengene skal bruges til, hvis pengene vel at mærke skal bruges til noget andet end det, der var meningen med Den Sociale Pensionsfond. Men hvis man bare fortsætter med at ville bruge pengene til det, der var meningen, så er der ingen grund til, at vi lovgiver. Lovgivning kræves netop, fordi

man ønsker at gøre noget andet end det, der oprindeligt var meningen.

Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil starte med at sige til hr. Villy Søvnald, at jeg tror, det nu er tredje gang her i Folketings-salen, at hr. Villy Søvnald bekymrer sig om Venstre kontra den lille mand. Det har fået mig til at tænke på min skoletid, hvor jeg havde en kammerat, jeg var utrolig glad for, men som blev meget sur, da jeg begyndte at lege med en anden i klassen. Er det sådan, at hr. Villy Søvnald gennem gentagne udtalelser her om Venstre og den lille mand vil have patent på, hvad der er en lille mand, og at hr. Villy Søvnald nok alene skal varetage interesserne for de mennesker, der efter hr. Villy Søvnalds opfattelse er den lille mand?

Hr. Villy Søvnald siger, at vi forbedrer syge-dagpengene for de selvstændige, og spørger, om de har særlige sociale behov. Jeg kan hen-vise hr. Villy Søvnald til mange mindre selv-stændige – handlende, håndværkere, mindre landbrug osv. – der har indtægter, som ligger på niveau med det, som hr. Villy Søvnald nor-malt taler om er under det, der er rimeligt her i samfundet. Så der er altså også mennesker iblandt dem, som får gavn af det her, der har lave indkomster.

Så til spørgsmålet om Den Sociale Pensions-fond. Det er rigtigt, at vi har nogle specielle for-mål for midlernes anvendelse, og jeg vil sige, at hvis ikke hr. Frank Aaen sådan har mistet hu-kommelsen helt, så ved han, at Venstre i den sociale lovgivning, som trådte i kraft her den 1. juli i år, faktisk har bidraget til at skaffe forbed-ringer på en lang række områder for handicappede og pensionister.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal undlade at rive op i Venstres fortid, det kunne ellers være meget interessant, og bare nøjes med at sige, hvad Venstre har sagt så sent som for 3 måneder siden. Efter de påståede for-bedringer i den sociale lovgivning siger hr. Thor Pedersen ordret: »Hvis Venstre skal være med til noget af det, som ligger i den lov, vi har til behandling i dag, så skal der komme forbed-ringer til pensionister og andre svagt stillede.« Jeg spørger bare: Hvor er de forbedringer?

Jeg vil gerne skærpe det lidt. Kan Venstres ordfører ikke bekræfte, at det, der nu foreligger, ikke er forbedringer, men forringelser, at ca. 150.000 pensionister pr. 1. januar vil opleve, at de får mindre i boligydelse, end de gør i dag? Alle de pensionister, der bor i kommuner med en høj skatteprocent, Ballerup osv., vil mærke, at de mister det tillæg, de indtil nu har fået som kompensation for den høje kommuneskat. Det er jo forringelser for pensionister, der står på dagsordenen, det er ikke forbedringer. Man er kommet til at vende tegnet om fra et plus til et minus.

Kan vi ikke få en indrømmelse heroppefra af, at det, Venstre i årevis har lovet og har ført sig frem med, var falsk reklame?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er en fortsættelse af diskussionen om, hvem der i Venstres optik er den lille mand. Det har man helt tydeligt i hvert fald efter min verdens-opfattelse ikke forstået noget som helst af under de finanslovforhandlinger, der nu er afsluttet.

Må jeg godt nævne, hvem jeg synes er den lille mand i vores samfund. Jeg synes, det er den folkepensionist, der alene lever af folke-pensionen og pensionstillægget og i en gen-nemsnitkommune har godt 5.000 kr. tilbage om måneden efter skat at leve for. Jeg synes, det er den førtidspensionist, der lever på den lave sats og i en gennemsnitskommune har 5.500 kr. efter skat. Jeg synes, det er den bistandsklient under 25 år, der, hvis han er hjemmeboende, har 2.119 kr. om måneden at leve for, og hvis han er udeboende, har 4.489 kr. at leve for.

Fælles for de tre grupper er, at Venstre er med til at plyndre dem alle tre i det her finans-lovforlig. Man kunne efter SF's opfattelse simpelt hen ikke have ramt den lille mand mere præcist, end Venstre her har gjort.

Jeg spørger så bare: Kan man fastholde tesen om den lille mands parti?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg har fuld forståelse for, at hr. Erik Larsen på den korte tid, der er til rådighed, ikke kan nå at svare på alle spørgsmål, og jeg skal derfor gentage mit spørgsmål:

Er det ikke korrekt, at den eneste grund til, at man nu er nødt til at lave en egentlig lov, er, at man ønsker at bruge pengene til noget andet

end det, der var meningen med Den Sociale Pensionsfond?

Rigsrevisionen har kritiseret, at den måde man bruger pengene fra Den Sociale Pensionsfond på – det er sket ved tekstanmærkning i finansloven – ikke er holdbar.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg kan ikke bekræfte hr. Tom Behnkes udlægning af intentionerne bag, at der nu lovgives om Den Sociale Pensionsfonds midlers anvendelse.

Så vil jeg gerne sige til hr. Frank Aaen, at det er mærkeligt i politik. Vi har jo alle sammen en fortid, men det, vi politikere kæmper for, er også at have en fremtid.

Jeg blev spurgt direkte af hr. Frank Aaen: Kan Venstre nævne et eneste eksempel, hvor det har bidraget til at forbedre vilkårene for pensionister? Så tillod jeg mig at nævne de sociale love, hvor Venstre i modsætning til Enhedslisten var et af de partier, som tog et medansvar for de forbedringer, der også ligger i de love.

Så er det da klart, at nogle af de forbedringer, som er vedtaget i den lovgivning, selvfølgelig skal finansieres fremover, og de finansieres faktisk i vid udstrækning i den kommende finanslov, så dér skal tallene altså hænge sammen.

Hvis hr. Frank Aaen er i tvivl om, hvilke forbedringer der ligger i de nye sociale love, skal jeg meget gerne sørge for at sende en kopi af dem til hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den eneste forbedring af folkepensionisternes pension, der er sket i nyere tid, var den, vi vedtog så sent som i går om ekstra pensionstillæg, hvortil Venstre og De Konservative i øvrigt undlod at stemme, fordi det var en del af pinsepakken, så det var ikke dér, de hjalp pensionisterne.

Jeg tager fat i det, fordi Venstre jo har sloganet »Venstre ved man, hvor man har«, og i august måned sagde hr. Thor Pedersen, at forudsætningen for, at Venstre i forbindelse med finanslovaftalen i dette efterår, den, som nu er indgået, ville røre ved Den Sociale Pensionsfond, sådan som man foreslår at gøre nu, var, at landets pensionister og andre svagt stillede skulle have forbedringer.

Det blev ikke forbedringer, det blev forringelser.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Hr. Erik Larsen sagde som sin sidste sætning, at han gerne ville redegøre for de forbedringer, der var i det indgåede finanslovforlig, hvorefter talen sluttede.

Det forstår jeg godt, for de eksisterer ikke. De eksisterer for private virksomhedesejere, ja, for de stakler, der ejer aktier, men på hele det sociale område, altså dér, hvor mennesker sådan i virkeligheden lider nød, der eksisterer ikke en eneste forbedring.

Jeg tror, det var derfor, hr. Erik Larsen med omhu valgte som sin sidste sætning, at han gerne ville redegøre for det, for derefter ikke at redegøre for det, men det kan være vi får mulighed for at høre det nu.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Af hensyn til hr. Villy Søvndal skal jeg gerne gentage, hvad jeg sagde.

Jeg sagde, at der i de sociale love, som trådte i kraft 1. juli 1998, er en lang række forbedringer for de personer, som vi nu taler om, nemlig pensionister, førtidspensionister og andre grupper, og jeg sagde, at hvis hr. Frank Aaen var i tvivl om, hvad det var for nogle områder, så vil jeg gerne bidrage med et notat om det.

Det, jeg sagde, havde ikke nogen relation til den foreliggende finanslov.

Jens Heimbürger (KF):

Det er nogle forskellige områder, vi skal omkring, og jeg vil straks kaste mig over det første lovforslag, nr. L 111.

Jeg mener rent faktisk også, at der findes nogle selvstændige, som kan regnes for at være den lille mand, men som SF jo så åbenbart regner som værende nærmest store mennesker. Jeg er glad for, at de nu bliver sidestillet med lønmodtagere i spørgsmål om forbedrede vilkår i forbindelse med sygdom.

Den anden del er en omlægning af refusionsprocenterne i forbindelse med at få skaffet flere personer i revalidering. Her må vi jo konstatere, at der altså er nogle kommuner, der er bedre end andre, der er nogle, der er mere vakse ved havelågen end andre, der er nogle, der er særdeles bedre til at få en revalidering op at stå, og derfor har det været nødvendigt at bruge ikke alene kagedåsen, men også stokken. Kagedåsen var jo den, vi brugte i lovforslag nr. L 110, hvor vi havde den virksomhedsrettede revalidering,

og hvor vi også bruger flere penge på det område. Her er der altså tale om, lad mig så sige den motiverende stok over for de her kommuner. Det tilslutter vi os. Det er det sure med det søde.

I lovforslag nr. L 112 er der i virkeligheden tale om, at vi vil have ensartede regler for alle unge under 25 år, og det betyder så, at vi må ophæve den undtagelsesregel, der er i dag for dem, som har været beskæftigede i sammenhæng i mere end 18 måneder.

Lovforslag nr. L 113 er et opsamlingsheat, og vi er også tilhængere af, at samlevende og ægteskaber ligestilles med hensyn til pensionstillæg, personlige tillæg og lign., og det ville jo også være til skade for ægteskabslivsformen, hvis den nuværende forfordeling ikke blev bragt til ophør.

Det andet spørgsmål om at modregne udbetalinger. Ja, jeg må indrømme som stadig væk forholdsvist ny i Folketinget, at det forekommer mig underligt, at det ikke allerede er lov i dag.

Bagudbetaling er i virkeligheden det, der i forvejen er gældende langt de fleste steder, og jeg synes jo, da der kun er tale om, at det er for nye sociale pensioner, er det også rimeligt.

Derimod kan man godt sige, det er lidt trist, at vi må være med til at fjerne det skattekompenserende tillæg for pensionister. Det er trist i den forstand, at det jo ikke er lykkedes os at nedbringe skattetrykket, og det ville jo i virkeligheden være meget mere flot, hvis vi kunne det.

Endelig er der en præcisering af definitionen af, hvornår en person kan karakteriseres som enlig i forbindelse med reglerne om børnebidrag, som vi også tilslutter os.

Så samlet støtter vi lovforslag nr. L 113.

Med hensyn til det sidste forslag om Den Sociale Pensionsfond synes jeg, det er vigtigt, og det tegner den her debat sig så også for, at vi får tingene frem i lyset, og jeg mener rent faktisk godt, vi ville kunne stå inde for, at der ofres meget, meget store tilsvarende midler på det område, sådan som det er tiltænkt.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er jo rørende at høre hr. Heimbürger sige, at de så gerne ville have nedbragt skattetrykket for pensionisterne. Hvem har De Konservative prioriteret at nedsætte skattetrykket for? Det er jo ikke, fordi man ikke kunne finde penge. Man har jo hugget en masse, og 4 mia. kr. af dem

bruger man til at strø ud med let hånd til alle, der ejer en aktie, til enhver erhvervsvirksomhed og til tusindvis af landmænd.

Man har altså prioriteret skattelettelse til dem, der har penge i forvejen, og så stiller man sig op her og siger, man sådan set gerne ville have sænket skattetrykket for pensionisterne. Jeg synes, det er noget hyckleri.

Når jeg tog ordet, var det også bare, fordi De Konservative var enige med Venstre om, at forudsætningen for, at man skulle røre ved Den Sociale Pensionsfond, var, at pensionister og andre svage grupper skulle have en lettelse, skulle have penge ud af det.

Vil hr. Heimbürger bekræfte, at det har de ikke fået? Tværtom stjæler man fra landets pensionister. Man har forringet boligydelsen, man stjæler fra pensionister i de kommuner, der har høj kommuneskat, og pengene giver man til erhvervslivet.

(Kort bemærkning).

Jens Heimbürger (KF):

Ja, altså i modsætning til hr. Frank Aaen mener vi, at lokomotivet en gang imellem også skal have en spand kul, og lokomotivet, det er altså bl.a. de private virksomheder. Vi står gerne ved, at vi mener, at et lokomotiv skal kunne trække en masse vogne, også vogne, som det en gang imellem lykkes hr. Frank Aaen at hæfte på lokomotivet. Jamen der skal en gang imellem noget ekstra krudt til.

Vi har det ikke dårligt med finanslovsforliget. Vi har tilladt os at sige, at vi f.eks. prioriterer sundhedsområdet, frem for at endnu flere hundredtusinder måske får boligstøtte. Vi er endda gået så vidt, at vi også har accepteret en boligstøttereform, hvor man kigger på formuen, hvor vi måske godt kunne sige, om det nu skal gøres til et problem, at man sparer lidt op. Vi kan stå ved det her forlig, og jeg synes egentlig ikke, der er så meget at være ked af.

Til sidst vil jeg sige om Den Sociale Pensionsfond, at jeg gerne vil komme tilbage med en opgørelse, men at jeg er sikker på, at den del af den danske befolkning, som er i pensionsalderen, får sin del af kagen i dag.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg prøver bare at holde V og K fast på tilsagn, der kom så sent som for 3 måneder siden, selv om jeg godt ved, de heller ikke dengang var alvorligt ment, men var et forsøg på at

sælge sig til landets pensionister med, at man gjorde noget for dem, ligesom man står her og siger, at man gerne vil gøre noget mere for pensionisterne, mens man gør det modsatte.

Fakta er, at man med denne finanslovaftale gør det modsatte af at gøre noget godt for landets pensionister. Man tager fra dem, der får boligydelse, man tager fra dem, der får tilskud i dag på grund af høj kommuneskat. Det fjerner man simpelt hen, man stjæler med arme og ben, og så stiller man sig her og siger, at man prioriterede sundhedsområdet. Jamen det er næsten ikke til at holde ud at høre på. Hvordan prioriterede man sundhedsområdet? Er der kommet én ekstra krone til sundhedsområdet i det finanslovforlig? Nej, ikke én eneste krone. Det eneste, man kan bryste sig af, er, at man har åbnet for, at folk i højere grad skal bruge privat-hospitaler. Det er det, V og K har fået på sundhedsområdet. Ikke andet.

(Kort bemærkning).

Jens Heimbürger (KF):

Jeg er meget glad for at konstatere, at hr. Frank Aaen ser sund og rask ud, men jeg kan love for, at ikke mindst når man er gammel, er det ikke sjovt at være på venteliste. Det er vi optaget af, og det får vi gjort noget ved, desværre ikke nok, men vi er optaget af det.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen der er da ingen grænser.

Det er rigtigt, at man har lavet en behandlingsgaranti, som hele Folketinget står bag, for dem, der har livstruende sygdomme. Det er vi enige i. Men når man så ikke putter én eneste ekstra krone ned i sundhedsvæsenet, hvad sker der så? Når nogle skal foran andre, hvad sker der så? Så er det jo pensionisten med dårlig hofte, så er det jo alle de slidssygdomme, alle de alderdomssygdomme, dem, som er ødelæggende for det daglige liv, men som ikke er egentlig livstruende, der kommer på længere ventelister.

Så også her: Man har gjort det modsatte af det, man står her og påstår man gerne ville.

Villy Søvnald (SF):

Det, vi skal behandle i dag, er jo en stribe ulyksalige forslag på det sociale område, der er en konsekvens af det sorte finanslovforlig mellem regeringen og de borgerlige partier. Jeg vil godt sige, vi har ikke i mange, mange år stået med en

finanslov med de sociale konsekvenser, denne får.

Det første forslag er forslaget om at lægge refusionsprocenten om, så kommunerne skal betale mere ved fremtidig tilkendelse af førtidspensioner. Hvad vil det betyde? Det vil have to konsekvenser. Den ene er, at alle vi, der sidder her, vil få endnu flere opringninger fra ulykkelige mennesker, der er taget som gidsler i et eller andet ideologisk spil, endnu flere opringninger fra mennesker, der har ondt i ryggen, mennesker, der har ondt i sjælen, og som ikke kan få den førtidspension, de var berettiget til. Det er den ene sikre konsekvens.

Den anden sikre konsekvens er, at de fattige udkantområder i Danmark taber. Jeg har noteret mig, at man vil holde øje med dem – det står i bemærkningerne – jeg har set, at man vil overveje konsekvenserne. Må jeg godt spørge: Var det ikke en fordel, om man overvejede konsekvenserne af lovgivningen, inden man gennemførte den, i stedet for at gennemføre lovgivningen og så bagefter overveje konsekvenserne? Er det ikke det, Folketinget burde have lært af de sidste dages bevidenheder?

Jeg kan huske Jacob Haugaard, der, da han blev valgt til Folketinget, sagde, at hvis arbejde er sundt, så skal man give det til de syge. Han sagde det for sjov. Det er det, vi er ved at gøre nu, og den konsekvens, refusionsomlægningen vil få, er, at vi får endnu flere opringninger fra ulykkelige mennesker.

Hvis nogen skulle være i tvivl om det sidste, det med fordelingen i forhold til landets fattige udkantområder, skal jeg bare henvise til, at Folketingets Socialudvalg havde besøg af samtlige borgmestre på Lolland, der uanset politisk farve – der var socialdemokrater, der var Venstrefolk, der var konservative, der var SF'ere – alle med én mund sagde, at det her vil betyde, at de som fattigt udkantområde vil blive endnu fattigere.

Det er jo ikke rigtigt, når hr. Jens Heimbürger siger, at man bare kunne revalidere ved at tage sig sammen. Hvordan skal man det i et område som Lolland, hvor virksomheder fraflytter i det omfang, de gør, og hvor mennesker fraflytter? Det er altså en utrolig flot bemærkning i forhold til nogle af de områder, der plages af fattigdom rundtomkring. Så er det selvfølgelig fint, at man vil overveje konsekvenserne bagefter. Jeg synes, det var en fordel, hvis man havde gjort det inden.

Jeg synes i øvrigt, det sætter dette lovforslag i relief, at erhvervslivet i samme lovforslag lettes for 21 mio. kr. i deres udgift til sygedagpenge. Det her er omfordelingspolitik, så det brager, når man tager fra mennesker, der har ondt, og giver til erhvervslivet, som i forvejen trives rimelig godt. Jeg skal understrege, at vi stemmer imod lovforslag nr. L 112.

Det næste forslag drejer sig om kontanthjælp til de unge. Det er ikke så lang tid siden, vi her i Folketinget diskuterede spørgsmålet om at nedsætte en lavindkomstkommission, og det var i øvrigt på foranledning af SF. Der var ikke stor lyst til at diskutere emnet. Det var ikke nødvendigt, sagde man, fattigdom er jo ikke længere et problem.

Det her forslag betyder, at endnu flere, 1.500 unge, kommer til at leve for et beløb, der er på 4.489 kr. om måneden, hvis de er udeboende, og på 2.119 kr., hvis de er hjemmeboende. Det er det, man synes er relevant for et menneske at leve for op til det 25. år, når Folketinget skal bestemme. Jeg synes, det er forholdsvis rystende.

Jeg kan huske en debat i 1980'erne, der drejede sig om – jeg tror, det er et socialdemokratisk udtryk – den sociale massegrav. Her støder vi endnu 1.500 mennesker ned i den sociale massegrav. Det hul, der var for at slippe uden om, bliver hermed effektivt lukket. Jeg skal sige, vi stemmer imod.

Lovforslag nr. L 113 er en blanding af mange ting, og jeg synes, det er svært at sige nok slemt om så mange forslag på så kort tid. Den første gruppe af forslag rammer samboende førtids- og folkepensionister, idet reglerne skærpes for regulering i forhold til samlevers indkomst.

Så kommer der et forslag, som må være inspireret af Rusland, nemlig forslaget om at udbetale pension tilbagevirkende. Det har man jo stor erfaring med under Jeltsin. Man argumenterer med, at man synes, det er en retfærdig måde at gøre det på, fordi det er der også andre, der får. Hvorfor argumenterer man ikke ærligt? Hvorfor siger man ikke, at hensigten med det her forslag er at spare penge? Det er jo det, det drejer sig om, nemlig at man havde et sparemaal, der skulle nås, og derfor laver man så det her. At beskrive det som en retfærdighedshandling synes jeg simpelt hen er for langt ude.

Endelig fjernes i dette forslag det skatteværn, der er i de kommuner, hvor skatteprocenten er meget høj, sammenlagt på over 31,8 pct. Der tages her 175 mio. kr. direkte fra pensionisterne. Derfor er det jo smukt at høre både Venstres og

De Konservatives ordførere, der siger, at de er disse pensionisters værn, mens man tager pengene fra dem. Det er da for tykt, også for ordførerne fra Venstre og De Konservative. Det kan man ikke forlange folk tror på.

Så skal jeg sige om overførslen fra Den Sociale Pensionsfond, at vi ikke vil være med til at give lov hjemmel til at overføre midlerne fra Den Sociale Pensionsfond til socialministeren. Vi kan kun være med til at overføre, i det omfang pengene anvendes til formål, der faktisk kommer ældre til gavn.

I år er vi i den stik modsatte situation: man tager penge fra ældre, man tager penge fra førtidspensionister, man gør det både direkte i form af de lovforslag, vi behandler nu, og man gør det i den grad i form af den boligstøtteform, man laver. Derfor stemmer vi ikke for det her.

Jeg synes, det er tankevækkende at prøve at huske et år tilbage i denne Folketingssal. Dengang havde SF lavet finanslovaftale med regeringen. Vi stemte på det tidspunkt om forbedring efter forbedring efter forbedring på det her område, forbedring for børn, forbedring for gamle, forbedring på hjemmehjælp. I år har vi den stik modsatte dagsorden. Vi stemmer om nedskæring på nedskæring på nedskæring på nedskæring.

Må jeg ikke godt sige til sidst, at hvis nogen nogle gange synes, det er svært at begå sig i det politiske miljø og forstå, hvad det er, politikere taler om, så synes jeg ikke, at vi nogen sinde før har stået med så klart et billede af forskellen på højre i dansk politik og venstre i dansk politik.

Jeg synes ikke, det gør noget, at den forskel er tydelig. Jeg synes, det er fantastisk ærgerligt, at regeringen vil være med til at lave et forlig, der ikke indeholder ét socialt fremskridt, ikke ét fremskridt, men alene indeholder tilbageskridt.

Jeg skal understrege, at vi stemmer imod hele puljen.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Heimburger for en kort bemærkning.
Derefter hr. Erik Larsen.

(Kort bemærkning).

Jens Heimburger (KF):

Nu ved jeg ikke, om det er ulovligt at referere til møder, jeg har haft med hr. Villy Søvnald i lukkede udvalgmøder, men jeg kan berolige forsamlingen med, at det er en helt anden konstruktiv hr. Villy Søvnald.

Jeg håber, at når vi har haft de bekymrede diskussioner omkring kommuner, som virkelig er i krise, og som lever i randområder med stor arbejdsløshed, at vi alle sammen er enige om, at det er vigtigt, at de bliver kompenseret.

Jeg vil i hvert fald sige, at for Det Konservative Folkepartis vedkommende står de tilkendegivelser, vi er kommet med dér, også til troende her, og jeg mener også, at der er mulighed for, sådan som jeg læser bemærkningerne, at der gives kompensation til de kommuner. Vi vil være meget optaget af at følge, hvordan det bliver udmøntet. Så den bekymring behøver hr. Villy Søvndal ikke at have.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Hr. Villy Søvndal nævnte i sit indlæg, at der i Folketingets Socialudvalg havde været en deputation af borgmestre fra de lollandske kommuner, som havde udtalt sig kraftigt imod en reduktion af refusionssatserne på førtidspensionsområdet. Det kan jeg bekræfte.

Men vil hr. Villy Søvndal så også komme herop på Folketingets talerstol og bekræfte, at det udgangspunkt, som de lollandske borgmestre havde for at komme i deputation, var forventningen om en refusionsats på 25 pct. gældende for førtidspensionister.

Jeg håber, at hr. Villy Søvndal vil bekræfte, at det var udgangspunktet, og at situationen med lovforslaget i dag er en ganske anden.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu har hr. Villy Søvndal sagt det et par gange, og derfor føler jeg det nødvendigt at få præciseret, hvad det er, hr. Villy Søvndal helt præcist mener. Hr. Villy Søvndal siger, at i finanslovsforliget er det tydeligt at se forskel på højre og venstre side. Hvad mener hr. Villy Søvndal helt præcist med det?

I normal daglig tale bliver Fremskridtspartiet jo regnet som værende et borgerlig-liberalt parti, der ligger på den højre side, men lige præcis, når vi taler om finansloven, og lige præcis, når vi taler om alle de ting, som hr. Villy Søvndal finder anledning til at fremhæve, er hr. Villy Søvndal og Fremskridtspartiet jo helt enige.

Så hvori ligger forskellen på højre og venstre?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Hr. Tom Behnke spørger om, hvor Fremskridtspartiets placering er i dansk politik. Det vil jeg gerne redegøre for. Hr. Tom Behnke spørger, om Fremskridtspartiet er et højreorienteret parti. Svaret er ja. Havde hr. Tom Behnke fortsat og spurgt, om en høne også indimellem finder et korn, er svaret også ja.

Til hr. Heimbürger, der garanterer, at udkantområder skal hjælpes: Jeg forstår ikke, hvorfor man så ikke tager højde for det. Jeg forstår ikke, hvorfor man, når man laver et lovforslag i et Folketing, hvor vi lige har været optaget af lov kvalitet, ikke fra starten går ind og siger, at så sikrer vi det område, vi godt ved bliver ramt.

Undskyld mig, man skal have fulgt fantastisk dårligt med i Kommunernes Landsforenings beregninger fra alle udkantkommuner, hvis ikke man ved, at det er de fattige områder, der bliver fattigere af det her. Men det er så kun den ene virkning.

Den anden virkning er, at mennesker, der har brug for en pension efter den her vedtagelse, ikke vil kunne få en pension. Det er så hensigten med, at det skal være sværere at få en pension. Det betyder, at hr. Jens Heimbürger, undertegnede og alle de andre sociale ordførere vil få opringning på opringning på opringning fra mennesker, der siger: Hvordan kan det være, at jeg ikke kan få en pension, jeg kan ikke noget? Det er virkningen af det her, det er virkningen over for mennesker af det forslag, man om lidt stemmer igennem.

Så siger hr. Erik Larsen, at det er blevet mindre slemt, end det kunne være blevet. Det gør det jo ikke smukt. Selvfølgelig kunne ting altid blive værre, end de nu er blevet, men virkningen er den samme af det her. Virkningen vil med garanti være, at udkantområderne plyndres, og at mennesker, der er i klemme fremover, vil have langt, langt sværere ved at få deres pension. Og det tror jeg selv hr. Erik Larsen vil medgive.

Inge Refshauge (DF):

I Dansk Folkeparti er vi positivt indstillet over for ændringer i loven om sygedagpenge til selvstændige erhvervsdrivende, som nu får samme behandling som lønmodtagerne i dagpengesystemet.

Den næste del af lovforslaget, hvor kommunerne nu får nedsættelse af refusionsgodtgørel-

sen fra staten i forbindelse med social- og førtidspension, er vi straks lidt mere skeptiske over for. Som det ser ud efter lovforslaget, vil kommunerne nu selv skulle afholde 65 pct. af udgifterne til førtidspensionerne. Dette kunne måske anspore kommuner til at sende syge mennesker i aktivering – sådan en slags kasse-tækning – for lovforslaget skal få kommunerne til at aktivere, revalidere og arbejdsprøve borgere, der ansøger om førtidspension.

Socialministeren må tæt følge, hvad der sker på området. Hvor mange sager havner fremover i klageinstanser, der her i landet som bekendt aldrig ville få en fartbøde for behandlingstiden?

Dansk Folkeparti vil også spørge ministeren, om kommunerne får kompensation for disse ekstra udgifter, f.eks. over bloktilskuddet.

L 112, som rammer de unge under 25 år, står Dansk Folkeparti også af.

L 113 kan Dansk Folkeparti heller ikke støtte. Vi mener, at pensionisternes økonomi forringes med dette forslag, og her står vi også af. Dog er vi positive over for afsnittet om børnetilskud og børnebidrag samt svarfristen på 1 måned på, om modtageren er reelt enlig.

Jeg vil gerne have, at hr. Villy Søvndal lægger mærke til, at selv om jeg sidder til højre i salen, står jeg altså af på forringelserne.

L 114 omhandler Den Sociale Pensionsfond, som i sin tid med de øremærkede 2 pct.s indbetalinger fra 1971 til 1982 var en fond, der skulle resultere i en generel tillægspension, en tillægspension, som ikke nogen har set noget til. Fru Jette Gottlieb har ret: Pengene skulle bruges til en tillægspension. Nu skal denne lov så give hjemmel til at stjæle 150 mia. kr. fra fonden ved overførsel til Socialministeriet. Antagelig – det står der i hvert fald i socialministerens skriftlige fremsættelse – skal pengene bruges på pensionisterne. Den Sociale Pensionsfond har jo været meget omdiskuteret. Pengene blev jo ikke brugt til det, de dengang skulle bruges til. Lad os håbe, at det sker denne gang.

Vi er positive, men med en del skepsis, og vi vil se på det i udvalget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

De fire lovforslag, som ligger her, er en del af det finanslovsforlig, som CD også er medvirkende til, og samlet set er det jo landets budget, vi har siddet med, og her vil det være sådan, at der er visse ting, man er mere begejstret for end

andre, men vi har medvirket i et forlig, som vi er rigtig godt tilfredse med.

Lovforslag nr. L 111 er jo en forbedring af de selvstændigt erhvervsdrivendes vilkår, så de får ret til dagpenge fra kommunen, allerede når de har været syge i 2 uger og ikke som i dag, når de har været syge i 3 uger. Samtidig betyder det jo også, at den forsikring, som de selvstændige skal tegne, kun omfatter de 2 uger. Man kan godt synes, det er en mindre forbedring, men jeg synes, den er værd at tage med, ikke mindst set i lyset af at antallet af unge, der vælger at blive selvstændige, er faldet drastisk.

Så er der en anden del af det forslag, som er den ændrede refusion vedrørende førtidspension. Den bliver man nødt til at se i sammenhæng med de bestræbelser, der samtidig er igangsat for at skabe et mere fleksibelt arbejdsmarked.

Imidlertid vil CD ikke undlade at bemærke, at holder forudsætningerne om på landsplan at vende udviklingen ikke, således at antallet af førtidspensionister falder, så bliver vi nok nødt til at tage det spørgsmål op igen. Det vil vi i hvert fald gøre og gerne i forbindelse med den førtidspensionsreform, som vi gerne ser, og som vi har ventet på et stykke tid, og som forhåbentlig kommer omkring årtusindskiftet.

Der er så sat en pulje af til at støtte de kommuner, der som de lollandske borgmestre havde nogle meget klare problemer og også havde dårligere muligheder. Samtidig bliver man også nødt til at erkende, at kommunerne imellem er der stor forskel på deres indsats omkring revalidering.

Lovforslag nr. L 112 ligestiller jo så unge under 25 år. Særreglen vedrørende de 18 måneders sammenhængende arbejde ophæves, og de unge, der har opnået at være på arbejdsmarkedet det stykke tid, kan jo, som der er henvist til, forsikre sig i en a-kasse og derved få en højere ydelse.

Så er der lovforslag nr. L 113, som tager fat på at give ligestilling mellem samlevende og ægtefæller, når det gælder beregning af de offentlige ydelser. At der så samtidig lovfæstes en ret til at modregne udbetalte ydelser i efterbetalingen af førtidspension, synes vi da er i orden, for det er et gammelt problem, at der i det her tilfælde er tale om en dobbeltforsørgelse, der giver en hel del administrativt bøvvl.

At pensionerne så fremover bliver bagudbetalt løser problemet ved overgang til pension

hvad angår forudbetalt pension og forudbetalt løn. Det bliver nemmere at administrere det.

Derudover er der et par mindre ændringer vedrørende satsen for regulering af kirke-, amts- og kommuneskat. De bliver opreguleret, og der bliver skabt klarere regler for, hvornår en forsøger kan betragtes som enlig.

Lovforslag nr. L 114 er så det forslag, der har været en del debat om, omkring at få bogholderiet vedrørende Den Sociale Pensionsfond i orden. Der kommer nu overensstemmelse mellem det beløb, der bliver overført, og så de penge, der bliver forbrugt i pensionsforbedringer. Så kommer det forhold, der har været påpeget gentagne gange fra Rigsrevisionen, jo i orden.

Samlet om lovforslagene skal det siges, at de tilsammen jo udgør en del af en aftale, vi har medvirket til, og derfor vil vi naturligvis også sørge for, at man får et smidigt udvalgsarbejde.

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal også på Det Radikale Venstres vegne på forhånd udtrykke min støtte til de forslag, som her foreligger, og så i korthed gennemgå indholdet af dem.

Lovforslag nr. L 111 er spørgsmålet om refusioner; de er nedsat til 35 pct., hvilket vi ser positivt på fra Det Radikale Venstres side. Vi mener og er overbevist om, at det også vil være en medvirkende effekt til, at vi får en endnu bedre revalidering ude i kommunerne. Det er der et stærkt behov for.

At vi ændrer sygedagpengereglerne for de selvstændige, er også et forslag, som vi ser positivt på.

Lovforslag nr. L 112 handler om ligestilling i forhold til kontanthjælp af unge under 25 år. Det er også et forslag, som vi er meget positivt indstillet over for, også med de undtagelsesbestemmelser, der lægges op til.

Lovforslag nr. L 113 – om bagudbetaling af pensioner – synes vi også er et meget rimeligt, meget fair forslag i forhold til det, som er virkeligheden. (Der er gang i en eller anden melodi, nå, det er ministeren, der laver musik for os i øjeblikket, det er udmærket, så får vi også lidt underholdning ind i det.) Vi er også positivt indstillet over for, at vi jo ad den vej også kommer uden om det problem, som vi altså har haft med, at der har været nogle dobbeltbetalinger.

At der på førtidspensionsområdet samtidig arbejdes for, at der sker en modregning i første udbetaling, ser vi også positivt på, og vi ser også positivt på, og at man sidestiller ægteskab

med samlevende. Det synes vi også er meget rimeligt, i betragtning af hvilket århundrede, eller om ikke andet så i hvert fald hvilket årti, vi lever i.

Endelig lovforslag nr. L 114, Den Sociale Pensionsfond. Vi mener også, det er et rimeligt forslag, at vi på denne måde går fra at have en tekstanmærkning til at få fastslået ved lov, at det er den måde, som vi gør det på fremover.

Sammenlagt kan Det Radikale Venstre støtte lovforslagene.

(Kort bemærkning):

Villy Søvndal (SF):

Jeg ved ikke, om det var muligt at få Det Radikale Venstre lokket ud i noget, der bare minde om en indholdsmæssig diskussion.

Vi fik en bemærkning ved hver af lovforslagene: »Det ser vi positivt på, det ser vi positivt på«, osv. Jeg vil specielt være optaget af refusionsdiskussionen. Jeg vil godt spørge, fordi jeg forstod, at De Radikale er drivkraften i den omlægning, der skal ske: Er De Radikale opmærksomme på, at vi i dag er nede på at tilkende 20.000 førtidspensioner om året?

Det er lige så lavt, som det var før 1983. Siden da har vi åbnet for store nye grupper, der er kommet på førtidspension, bl.a. med førtidspensionsreformen i 1983, hele afinstitutionaliseringen osv.

Må jeg ikke godt spørge Det Radikale Venstre: Hvor langt vil man tvinge dem, der har ondt i ryggen eller ondt i sjælen, ud på arbejdsmarkedet som en betingelse for, at de kan blive forsørgt? Er der overhovedet nogen smertegrænse?

Jeg spørger, fordi de mennesker, jeg bliver ringet op af, er mennesker, der har så ondt, at de ikke kan rejse sig op, og som får at vide, at hvis de skal have en førtidspension, er betingelsen, at de kan begå sig på et arbejdsmarked.

Har Det Radikale Venstre overhovedet en smertegrænse? Jeg tænker også på, at De Radikales gamle landsformand jo har advaret imod, at De Radikale er ved at udvikle sig til et yuppieparti, der slet ikke er opmærksomt på mennesker, der har det virkelig ondt.

(Kort bemærkning):

Anders Samuelson (RV):

Jeg vil godt starte med at erindre hr. Villy Søvndal om, at yuppietiden var i 1980'erne. Vi er i 1990'erne på nuværende tidspunkt; vi er

faktisk ganske snart på vej ind i det næste årtusind.

I spørgsmålet, om det er rimeligt at nedsætte refusionsprocenten, tager hr. Villy Søvnald udgangspunkt i tal, og det er måske meget illustrerende for forskellen mellem SF og Det Radikale Venstre.

Det er ikke så meget tallet, som er interessant, om, hvorvidt vi er nede på det halve af, hvad vi var tidligere. Det er spørgsmålet om, hvad det er for nogle mennesker, som vi har med at gøre. Hvad er det for nogle tilbud, vi giver dem?

Derfor – for nu at argumentere på den måde, som hr. Villy Søvnald ynder – vil jeg hellere vende det om og sige: Der er ifølge de undersøgelser, som foreligger, kun ca. 20 pct. af dem, som ender på førtidspension, som er blevet tilbudt en ordentlig revalidering. Det tal synes vi til gengæld helt oplagt er for lavt, og det mener vi at det her forslag kan være med til at ændre på.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det var dog en underlig bagvendt argumentation. Det argument, at man ikke synes, der bliver revalideret tilstrækkeligt, er da ikke et argument for at tage mennesker, det gør ondt på, som gidsler.

Det er jo det, man gør med det her forslag. Man tager mennesker som gidsler, for når kommunerne fremover skal betale to tredjedele af udgiften, så ved hr. Anders Samuelsen formentlig godt, hvordan det virker i den virkelige verden, nemlig sådan, at i alle de sager, der ligger på vippen, bliver det et afslag på pension.

Det er jo derfor, man laver det her. Det er den erklærede hensigt med det, og det betyder, at nogle mennesker, der har så ondt – og jeg godt kunne unde hr. Anders Samuelsen at få nogle af de sager, vi andre får – fremover vil få afslag.

Når jeg henviste til yuppietiden, var det ikke, fordi jeg ikke er meget opmærksom på, at vi er i 1990'erne, endda i slutningen af dem, men fordi den tidsånd, man har ladet sig forme af, er afgørende.

(Kort bemærkning).

Inge Refshauge (DF):

Det er også netop afkortelsen af refusionen til kommunerne, vi er bange for i Dansk Folkeparti.

I dag har vi nogle, der søger førtidspension, som desværre bliver kostet rundt fra den ene til

den anden, fra speciallæge til speciallæge og bliver mistænkeliggjort af kommunerne.

Vi er lidt bange for, at kommunerne nu vil begynde at hanke lidt mere op i de virkelig syge mennesker. Vi erkender, at der op igennem 1980'erne mange steder er blevet tilkendt pensioner på samlebånd. Det var mennesker, som kommunerne skulle have ud af arbejdsløshedsstatistikkerne.

Men nu er man altså havnet i den modsatte grøft, og jeg er bange for, at vi kommer for langt ned i mudderet.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil godt sige, at det var faktisk meget bevidst, at jeg argumenterede bagvendt, hvis man kan sige det på den måde, for i stedet for – igen i modsætning til SF – udelukkende at tage udgangspunkt i folks begrænsninger mener jeg, at vi skal lære hinanden at tage udgangspunkt i folks muligheder og se på, hvad vi kan gøre for at give dem nogle ordentlige muligheder.

Og igen: Hvad er det, vi fra det offentliges side skal fjerne os fra? Vi skal fjerne os fra kassetænkningen, den kassetænkning, som de tal, hr. Villy Søvnald også startede med at nævne, heldigvis viser, vi er et godt stykke på vej væk fra. Vi kan gøre det endnu bedre, og derfor mener jeg, at det her forslag er helt fint i tråd og i forlængelse med det forslag, som vi har behandlet lidt tidligere på dagen, nemlig forsøget på at give folk nogle ordentlige muligheder i stedet for at låse dem fast i nogle systemer.

Jeg skal så lige erindre om, at det faktisk kun er et halvt år siden, jeg kom fra virkeligheden, mens hr. Villy Søvnald dog har siddet herinde lidt længere tid.

Hvis der er nogen, der kommer i klemme, så er det dér, vi skal sætte ind og ændre ude i systemerne. Det skal man ikke gøre via generelle ordninger ved f.eks. at ændre refusionssatsen til 75. Vi mener ikke, det er den måde, man redder nogen på. Man skal også ud og have fat i de folk, som behandler, og få klargjort, hvad det er for nogle kriterier, de tildeler efter.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Ja, undskyld igen. Men jeg synes faktisk, det er den helt vigtige diskussion for overhovedet at forstå det her.

Det nye i dansk socialpolitik er, at man lovgiver ud fra nogle intentioner, nogle fornem-

melser, man går rundt med. Der er ved at brede sig en fantastisk afstandtagen fra at lovgive på baggrund af tal, og det er farligt, for så vinder ideologer som hr. Anders Samuelsen, der har en rent ideologisk tilgang til denne diskussion og ikke en praktisk, der omfatter mennesker af kød og blod.

Jeg vil godt advare, så stærkt jeg kan: Det, vi er på vej mod nu, er ikke alene at tvinge niveauet derved, hvor vi var i 1982 inden førtidspensionsreformen, inden afinstitutionaliseringen, vi er på vej til at tvinge det endnu længere ned, end vi nogen sinde har været i nyere tid. Vi er på vej til at tvinge det længere ned end i noget andet europæisk land.

Så kan hr. Anders Samuelsen godt sige: Jeg synes det er flot, at det er lykkedes at tvinge det ned på 20.000.

Jeg vil fremover bede de mennesker, som får afslag på deres pension, men som har ondt i sjælen eller ondt i ryggen, om at ringe til hr. Anders Samuelsen og fortælle om, hvordan livet i virkeligheden er i øjeblikket. Virkeligheden er, at mennesker, der har så ondt, at de skal spise medicin for overhovedet at være til, i dag får afslag på deres førtidspension, fordi ideologer som hr. Anders Samuelsen har fået lov til at drive denne diskussion til et punkt hinsides al fornuft.

(Kort bemærkning).

Inge Refshauge (DF):

Det vil være rart, hvis vi kunne få en garanti fra socialministeren for, at der vil blive kigget på det her, når der var gået 1 år.

Jeg vil sige en gang mere, at jeg er virkelig bange for, at der kommer nogle i klemme ude i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil godt sige ligeud ikke blot med baggrund i den debat, som vi har på nuværende tidspunkt, men egentlig også i tidligere debatter, at den måde, hr. Villy Søvndal forsøger at tage patent på de gode og de rigtige holdninger, når vi taler om de her spørgsmål, er ved at være ganske, ganske trættende. Det er, som om der nærmest hviler en frelst aura eller lignende over SF, og at alle andres motiver skal beklikkes om ikke på anden måde så i et eller andet rendyrket ideologisk ridt.

Det kan godt være, vil jeg sige til hr. Villy Søvndal, at der er andre, som også har kontak-

ter, men ingen af os, tror jeg faktisk, kan sige, at vi har en total kontakt med virkeligheden udenfor.

Men det kan godt være, at der er andre i den her sal end lige hr. Villy Søvndal, som har motiver, der måske bare tenderer at være lige så ædle som hr. Villy Søvndals.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne starte med at protestere over, at sambehandlingen af de forslag, som intet har med hinanden at gøre, finder sted på denne måde. Specielt, og det er jo fremgået før, finder vi det problematisk, at behandlingen af loven om Den Sociale Pensionsfond finder sted sammen med de andre forslag. Der er ingen substantiel sammenhæng mellem de forslag overhovedet.

Så vil jeg også protestere over, at vi ved behandlingen af lovforslag nr. L 111 her i salen bliver præsenteret for en ny tekst. Jeg vil indrømme, at jeg i min forberedelse havde svært ved at finde ud af, hvor de pågældende bemærkninger, som nu slettes, hørte hjemme i lovtæksten. Men nu får jeg så at vide, at bemærkningerne er kommet med af en fejltagelse. Javel, så er det måske også en fejltagelse, at lovforslaget slet ikke er fremsendt? Eller opfatter man det måske sådan, at nu har vi faktisk behandlet det? Eller hvad ligger der i det? Det er simpelt hen sjusk på et niveau, som vi ikke kan acceptere. Det er sjusk på et niveau, som man kan sige i hvert fald ikke harmonerer med de stort anlagte diskussioner, vi har taget om lovkvalitet. Det er uacceptabelt.

Om forslagene i øvrigt vil jeg sige, at Enhedslisten er af den opfattelse, at hovedlinjen i hele denne her klump af forslag, som vi nu skal behandle samlet, er forringelse på forringelse, stramning på stramning og besparelse på besparelse.

Men jeg vil da gerne konkretisere det en smule.

Med hensyn til lovforslag nr. L 111 kan man sige, at vi faktisk ikke har noget imod, at sygedagpengereglerne forbedres for de selvstændige erhvervsdrivende. Der var et lille korn at finde her. Vi tror, at forslaget især vil gavne de små selvstændige, der i dag er henvist til kontanthjælp i den første del af deres sygeperiode, og det er sådan set i orden.

Til gengæld er vi uhyre betænkelige ved ændringerne i pensionsloven, der lægger store økonomiske byrder over på kommunen, især på

de kommuner, der i forvejen har store problemer, f.eks. i udkantområderne. En ændring i statsrefusionen fra 50 til 35 pct. vil ramme nogle kommuner urimelig hårdt.

Vi forstår, at man forsøger at modvirke kommunernes kassetænkninng, og det er i og for sig et ædelt formål. Enhedslisten er enig i, at førtidspension ikke må være en skraldespand, som kommunerne vælger, fordi det er nemmest og billigst. Men omvendt kan vi under ingen omstændigheder acceptere, at borgernes retssikkerhed trues ved, at det bliver endnu sværere at få pension, selv om man opfylder tilkendelseskriterierne – bare fordi det er billigere for kommunen, at borgeren f.eks. får ydelser efter lov om aktiv socialpolitik i stedet for at få pension.

Vi tror, at det er det, der bliver resultatet. Det er vores bestemte opfattelse, at det er det, der bliver resultatet af det her. Mange syge og nedslidte kan ikke revalideres eller arbejde. Det er ydmygende at udsætte kronisk syge og handicappede borgere for perspektivløse revalideringer, aktiveringer og fleksjob. Det er derimod rimeligt at give alle borgere mulighed for at udfolde sig aktivt med alt det, de overhovedet kan og har at byde på.

Med hensyn til L 112, så foreslås der her yderligere stramninger på de særlige ugesatser og det, man populært kalder sultecirkulæret. Fremover skal de unge under 25 år, der har haft arbejde og indtægter, ikke længere have ret til kontanthjælp på lige fod med alle andre. Vi er enige i, at unge under ordinær beskæftigelse har haft mulighed for at melde sig ind i en arbejdsløshedskasse, men vi kan jo også tydeligt se, at motiveringen til at gøre det bliver beskåret og hele tiden bliver ødelagt. De bliver budt ringere dagpengesatser end alle andre mennesker for det samme kontingent, og de går med forventninger om en evig byge af forringelser.

Med efterlønskointingentet bliver det endnu mere kompliceret for dem at gennemskue, hvad der skulle være argumentet for, at de melder sig ind. Og desværre er der selvfølgelig en del, der ikke forstår nødvendigheden af sådan et a-kasmedlemskab, og det er ikke alle, der har kontakt med nogen, der kan forklare dem det. Trusler om en usikker økonomisk fremtid gør det ikke, ej heller udsigten til tryghed og ligebehandling. Men de erklærede formål er jo at begrænse væksten i overførselsindkomsterne, og det er her, problemerne ligger i det her forslag.

Vi kan ikke støtte forringelserne for dagpengeberettigede under 25 år, der får tilbud om uddannelse efter lov om aktiv arbejdsmarkeds politik. Det er også urimeligt. Og så er vi i øvrigt grundlæggende uenige i tankegangen bag de særlige ugesatser i det hele taget. Der er ikke nogen rimelig begrundelse for at diskriminere unge, bare fordi de er under 25 år, i almindelighed og heller ikke i ydelserne efter sociallovgivningen. Bolig, transport og varer koster det samme, uanset alder og uanset om man er over eller under 25 år. Vi mener også, at unge har ret til et selvstændigt liv med rimelige økonomiske forhold.

Så er der L 113. Vi opfatter spørgsmålet om ligestilling af gifte og samlevende som en meget vanskelig ting. Der kan være særdeles flydende overgange mellem samvær og samliv. Hvordan skal man nu definere konkret, hvad der er samliv, og hvad der ligger i det, og dermed definitioner, der fører til forsørgelsespligt? Hvor går de grænser? Hvem skal definere dem? Vi går ind for, at hver person opfattes som et individ og dermed har sit eget forsørgelsesgrundlag. Og det er jo det, der er problemet ved at lave de her ligestillinger.

Vi ser også nogle problemer i at ændre udbetalingen af den sociale pension, så kommende pensioner skal betales bagud. Vi opfatter det som en regnskabsmæssig ompostering, men selvfølgelig er formålet at skaffe penge i kassen. Men det er da små sko at gå i, men intet er åbenbart for småt. Der ligger selvfølgelig heri et reelt spareforslag, og for den enkelte må man være klar over, at det selvfølgelig betyder noget, om man får pengene bagud eller forud. Regningerne hos købmanden skal betales inden, det er der ingen tvivl om.

Forslaget om at forhøje grænsen for udbetaling af det særlige tilskud til pensionister i kommuner, hvis samlede skatteprocent er over 31,8, er grimt. Forslaget vil jo reelt betyde, at det tillæg gradvis bortfalder, og det bortfalder først i de kommuner, hvor pensionisterne i forvejen er hårdt spændt for. Det rammer jo ikke i de rige kommuner med den lave skatteprocent.

De små forbedringer, der blev lavet med pinsepakken, tages nu fuldt ud tilbage af forligspartierne. Det kan godt være, at det for nogle er småpenge. Vi har hørt det, siden finanslovsforliget blev lagt frem: Det ene sted er det bare 100 kr., det andet sted er det små 75 kr., enhver kan vel overkomme at betale den smule, osv. osv. Men problemet er, at det i alle forhold bli-

ver lagt oven i hinanden. I den virkelige verden er der mange, der i forvejen har for lidt, og hver eneste krone skal vendes for at få det til at hænge sammen. Og den samlede sum af forringelser i denne her omgang er meget omfattende for den enkelte.

Og så til sidst er der forslaget om Den Sociale Pensionsfond. I 3 år har man i strid med loven overført midler fra grundkapitalen i Den Sociale Pensionsfond. Det skete med en tekstbemærkning i finanslovene. Det er selvfølgelig ikke passende, det er selvfølgelig urimeligt, og det er også blevet påtalt.

Nu vil forligspartierne bag den kommende finanslov så med et snuptag have lovliggjort overførslerne og på den måde gradvis reducere fondens grundkapital. Vi er fuldstændig overbevist om, at det, vi står over for, er den endelige tømning.

Pensionisterne, og her skal man jo gøre opmærksom på, at det er alle, der har tjent penge i perioden omkring 1970, det er altså en meget stor gruppe af mennesker, kan fuldt berettiget forvente, at midlerne i fonden bliver brugt til formålet, nemlig en tiltrængt løft på pensionen.

Fonden er opstået på grundlag af loven fra 1970, og gennem 12 år indbetalte alle skatteydere under 67 år til det øremærkede, præcist definerede formål, nemlig en tillægspension til alle folkepensionister. Det kan man altså stryge med et pennestrøg, en statsgaranti om tillægspension er forsvundet.

Jeg vil nok sige, at jeg synes, det er ret modigt af regeringen at fremsætte det her forslag, især her et par timer før vi skal behandle det nye efterlønsforslag, som rummer nøjagtig de samme problemstillinger.

Hvordan i himlens navn kan man forestille sig, når man lige har gennemført denne her form for ekspropriation, at folk skulle have tillid til det anden gemme til natten-forslag, som ligger i efterlønsforslagene? Jeg begriber ikke, at regeringen tør.

Det fremføres så, at midlerne vil gå til forbedringer, men der er jo ikke gjort noget ekstra for pensionisterne, der har højest været tale om enkelte justeringer.

Sammenlagt vil jeg sige, at der er ikke nogen mulighed for, at Enhedslisten kan støtte nogen af de her forslag.

Vi vil i udvalget selvfølgelig prøve at gå nøjere ind i de små detaljer, hvor der kan være nogle ting, men som helhed er det åbenlyst, at det her er forringelser, forringelser, forringelser,

forringelser, forringelser, og vi kan ikke medvirke til det.

Tom Behnke (FP):

Julen plejer jo normalt at være hjerternes tid. Det ser ikke helt ud til at blive tilfældet i år – i hvert fald ikke for en del menneskers vedkommende. Det kan godt være, at det ikke træder i kraft allerede nu, men så skal man jo skynde sig at nyde flæskestegen i år, fordi næste år er det jo ikke sikkert, at der bliver mulighed for det.

Jo, man kan da sige, at i L 111, hvor man jo går ind og siger, at arbejdsgiverne skal stå for de første 2 uger, hvor de tidligere skulle stå for de første 3 ugers sygdom, hvorefter man kan komme ind og få sygedagpenge, er da et udmærket løft. Det har vi ikke noget imod, det støtter vi da gerne, og det stemmer vi gerne for.

Men så har man af en eller anden årsag lagt det sammen med et helt, helt andet element, der handler om førtidspension, altså ind i et og samme forslag. Det undrer vi os lidt over, og derfor kunne det måske være hensigtsmæssigt, at man fik delt det her lovforslag, så der ligesom kan tales om tingene hver for sig.

Omkring førtidspensionen er vi i Fremskridtspartiet helt bevidste om, at antallet af førtidspensionister, i hvert fald i en periode, har været for stort, men det, vi skal passe på, er kommunernes incitament, for i det øjeblik, hvor man flytter procentssatsen, som ministeren forslår, så vil kommunerne have et meget stærkt incitament til at undlade at tilkende førtidspension.

Det er måske berettiget i nogle sager, der har måske været tale om nogle sager, hvor man har været for hurtig til at tilkende førtidspension, men der er sandelig også et hav af tilfælde, hvor det ikke er tilfældet. Hvis ministeren er i tvivl, så skal jeg gerne hente det ene ringbind efter det andet med henvendelser fra borgere, der er kommet i klemme i systemet, som ikke kan få førtidspension. Selv om de er nødt til at indtage smertestillende medicin for overhovedet at bevæge sig ned for at deltage i et eller andet aktiveringsforløb, så nægter man at tilkende dem førtidspension. Selv om folk har 4-5 speciallægeerklæringer om, at de er 100 pct. uarbejdsdygtige, så kan de ikke få lov til at få tilkendt førtidspension. Det er utroligt. Og med den ændring her, da vil de mennesker for alvor komme i klemme, og det må de ikke.

Hvis der skal ske en opstramning her – det kan godt ske, at der skal det på nogle områder

-- så forudsætter det i hvert fald nogle ændringer og nogle andre ting, som vi i Fremskridtspartiet lægger vægt på.

For det første bør der skelnes meget, meget kraftigt mellem, om vi taler om en socialt betinget førtidspension, eller om vi taler om en helbredsbetinget førtidspension. De to ting har man af uforståelige årsager klasket sammen, og lige siden er det gået galt. Det burde man få skilt ad igen, så man ved, hvad der er hvad.

Så kunne vi passende nedlægge amtsankenævnene på det her område og lade klagerne gå direkte til Ankestyrelsen, for amtsankenævnene er ikke andet end en hån over for de mennesker, der søger.

Og i forhold til speciallægeerklæringerne er det Fremskridtspartiets opfattelse, at der simpelt hen skal være en forbud med at tilsidesætte speciallægeerklæringer, for hvis en eller anden lægekonsulent i en kommune kan sidde og tilsidesætte en speciallægeerklæring, så må det jo betyde, at den speciallæge ikke er værdig til at være speciallæge, og så burde man tage fat i det i stedet for; men at underkende dem her holder ikke.

Samtidig skal der selvfølgelig være langt større gennemsigtighed i tildelingen af førtidspension. Det er et lukket land, og den, der søger, har ikke skyggen af chance for at se, hvad det foregår. Og så bør man selvfølgelig have aktindsigt i, hvad det er lægekonsulenterne sidder og laver. Selv om vi jo her i salen gennem spørgsmål efter spørgsmål til ministeren har fået at vide, at lægekonsulenterne ikke må komme med indstillinger, så kan jeg af samtlige de sager, jeg har haft mulighed for at kigge i, se, at lægekonsulenten er kommet med en indstilling, og derfor er vi altså nødt til at forholde os til den virkelighed, der er derude, og det må ministeren også gøre.

Når vi så kigger på forslaget om ændring af reglerne for kontanthjælp til unge, er vi ikke så skeptiske. Som det er blevet fremført af flere, så har også personer i den aldersklasse, som har haft arbejde i den periode, der her er skitseret, muligheden for at melde sig ind i en a-kasse, så de overlever det nok.

Men så har vi det næste forslag, L 113, og der er jo sådan set to elementer. Det ene er, at man går ind og ligestiller ægtefæller og samlevende. Det synes vi i Fremskridtspartiet er helt fint. Det er helt fint, at der gælder de samme spilleregler, uanset om man er samlevende, eller om

man har papir på, at man er samlevende. Det er fint nok.

Men så vil vi gerne spørge: Gælder det også den anden vej? Gælder det så også, at man kan blive regnet som reelt enlig, selv om man er gift? Der er nogle, der tænker: Hvad betyder det nu? Men for pensionister, der er gift, hvor den ene bliver visiteret og skal på plejehjem eller moderne plejehjem, som det hedder i vore dage, dér er forholdet jo, at de stadig væk bliver regnet som værende samlevende, og det vil vi have garanti for at de ikke gør. Skal de, der reelt bor sammen, regnes som værende samboende, uanset om de er gift eller ej, så skal det også gælde den modsatte vej, så de, der reelt bor alene, også regnes som reelt aleneboende.

Det andet element, som jo er langt værre i det her lovforslag, handler om, at Folketinget på et tidspunkt så i øjnene, at skattetrykket her i landet og rundt i kommunerne er så højt, at der er nogle pensionister, der simpelt hen ikke er i stand til at overleve, og derfor var man nødt til at give dem et særligt tillæg.

Så har man pludselig opdaget, at der er alt for mange kommuner, der er kommet op over den procentsats, man havde lagt sig fast på. Der er simpelt hen for mange pensionister, der er gået ind under ordningen og skal have ekstra tilskud, for ellers bliver de trukket så hårdt i skat, at der ikke er penge nok tilbage til at overleve for.

Så er der to muligheder: Enten sikrer man, at skattetrykket ikke bliver ved med at stige ude i kommunerne, eller også går man ind og siger: Nå, men vi forhøjer bare procenten, for så er der ikke så mange pensionister, der skal have et tillæg.

Regeringen har valgt det synspunkt, at skattetrykket bestemt ikke er for højt her i landet, det kan sagtens trække meget mere endnu, og derfor flytter den grænsen for, hvornår man som pensionist kan få lov til at få et tillæg til sin pension, fordi der sker en brandbeskatning i kommunen.

Det er vi lodret uenige i i Fremskridtspartiet. Hvis skattetrykket er så højt i en kommune, at man er nødt til at udbetale tilskud til borgerne, for at de kan overleve, så er det på tide, at skatteprocenten bliver sat ned, ikke bare flytte rundt på grænserne.

Så er det forslaget om Den Sociale Pensionsfond, som jo har været diskuteret meget, specielt i de korte bemærkninger. Der er jo ingen tvivl om, at da man i sin tid oprettede Den

Sociale Pensionsfond, var det jo med henblik på og med løfte om, at pengene skulle bruges til et tillæg til pensionen. Det var flot, og borgerne syntes, det var fint. Det kan man da godt være med til. Man vil jo godt være med til at lægge lidt til side, hvis det så til gengæld betyder, at man får lidt mere den dag, hvor man skal modtage pensionen.

Men hvad er det så reelt, der er sket? Ja, det, der er sket, er, at man har brugt pengene på alt muligt andet end det, der var meningen, og man har gjort det gennem nogle forskellige anmærkninger i finansloven. Her er Rigsrevisionen pludselig kommet og sagt: Den går ikke. Når man bruger så mange millioner af kroner, ja, der er vel nærmest tale om milliarder, på noget andet end det, der var meningen, så er det ikke nok med en anmærkning i finansloven. Så skal der en egentlig lov til, en egentlig lovændring.

Det er forståeligt nok, at Rigsrevisionen gør det, men man kunne jo godt samle bolden op og sige: Jamen det kunne også godt være, at vi efterhånden er nået dertil, hvor vi bruger pengene på noget, som absolut intet har med det at gøre, der var meningen med Den Sociale Pensionsfond, og så lave om på det og sige, at pengene i Den Sociale Pensionsfond skal gå til det, der er meningen.

Det vil regeringen ikke, for den mangler penge, og derfor går den i stedet for ind og siger: Nå, men vi er sådan set ligeglade med, hvad man i sin tid har bestemt, at de penge skulle bruges til, vi er sådan set ligeglade med, hvad de penge i sin tid er indbetalt til, og vi er sådan set ligeglade med de løfter, der er givet til borgerne; nu bruger vi bare pengene på noget andet, æv bæv. Det er vi i Fremskridtspartiet lodret uenige i.

Man kan så opsummere lidt og prøve at kigge lidt bredere ud og sige: Jamen det, der var meningen med Den Sociale Pensionsfond, og løfterne, er sådan set forsvundet.

Da man indførte arbejdsmarkedsbidraget, altså bruttoskatten, var det også med et argument om, at det skulle bruges til at sænke ledigheden, og lige så snart ledigheden kom ned, ville man også sænke arbejdsmarkedsbidraget. Men da ledigheden faldt, steg arbejdsmarkedsbidraget – altså det stik modsatte – og så tænkte man: Jamen hvor bliver løfterne af? Igen et klart løftebrud.

Og kigger vi lidt på folkepensionen, har vi også hørt den ene statsminister efter den anden

sige, at folkepensionens grundbeløb skal der ikke røres ved. I 1994 kom der så en lovændring, så grundbeløbet reelt blev udhulet.

Og nu i disse dage taler vi så om efterlønnen, hvor vi jo har hørt en statsminister sige, at efterlønnen skal der ikke røres ved. I forbindelse med en valgkamp – men det er selvfølgelig noget andet, for her skal man jo ud og hente stemmer – lovede statsministeren borgerne, at så længe statsministeren sad ved magten, ville han uddele garantibeviser, og han stod personlig inde for sikkerheden for, at efterlønnen vil blive bevaret. Og hvad er det så, vi ser i disse dage? Jo, vi ser, at det hele smuldrer mellem hænderne.

Der er jo ikke noget at sige til, at der er nogle borgere her i samfundet, som begynder at vende regeringen og specielt Socialdemokratiet ryggen. Løfte efter løfte til de svageste i vores samfund er regeringen og Socialdemokratiet løbet fra. Det må Socialdemokratiet og regeringen selv tage ansvaret for, og derfor vil vi i Fremskridtspartiet naturligvis stemme imod disse forringelser for landets dårligst stillede.

Tove Videbæk (KRF):

De foreliggende fire lovforslag er en del af finanslovsforliget, som Kristeligt Folkeparti er med i.

Lovforslag nr. L 111 indebærer, at selvstændige erhvervsdrivende får ret til dagpenge fra kommunen, når de har været syge i 2 uger, og det mener vi er meget positivt. Endvidere foreslås det i det lovforslag, at refusionsprocenten i lov om social pension ændres, således at kommunerne selv skal afholde 65 pct. af udgifterne til førtidspension.

Angående hele førtidspensionstildelingen er der et område, vi er nødt til at forholde os til og være særlig opmærksomme på, og det er kommunernes meget forskellige praksis i denne sag. Nogle kommuner kalder selv deres egen praksis på dette område for rimelig rå, og disse kommuner gør ofte brug af lægekonsulenter, der fejrer speciallægenes diagnoser og sygdomsbeskrivelser af bordet. På dette område ville det være godt, om ministeren på en eller anden måde kunne vejlede disse kommuner lidt kraftigt.

Vedrørende lovforslag L 112: I dag er det sådan, at unge under 25 år i nogle tilfælde kan få flere penge, hvis de i en sammenhængende periode på 18 måneder har haft indtægter, der pr. måned overstiger 6.998 kr., og det er denne mu-

lighed, forslaget vil fjerne. Kristeligt Folkeparti støtter, at det er dem, der ikke har andre muligheder, der skal have fortrinsret til sociale ydelser, for på den måde bliver der flest penge til dem, der virkelig har behov. Da unge i den nævnte gruppe faktisk har andre muligheder, f.eks. at blive berettigede til arbejdsløshedsdagpenge ved at lade sig forsikre mod arbejdsløshed, er de ikke afhængige af denne undtagelsesbestemmelse i loven, så Kristeligt Folkeparti kan også støtte dette forslag.

En af intentionerne bag lovforslag nr. L 113 er at undgå dobbeltforsørgelse, hvilket Kristeligt Folkeparti kan støtte. Dette gælder f.eks. med hensyn til gifte eller registrerede, der samlever med en anden end ægtefællen eller den registrerede partner. Disse personer skal naturligvis ikke kunne få pensionstillæg som enlige, da de reelt har fælles husførelse med en anden. Hvis der sker efterbetaling af tilkendt førtidspension, skal der efter forslaget kunne fratrækkes eventuel udbetalt kontanthjælp, sygedagpenge eller arbejdsløshedsdagpenge, for her er der jo også reelt tale om dobbeltforsørgelse.

Desuden stilles fremtidens pensionister lige med langt størstedelen af befolkningen, der får udbetalt løn og offentlige ydelser bagud. Som det er i dag, har også denne gruppe dobbeltindkomst på tidspunktet for overgang til social pension.

Endelig ophæves reglerne for udbetaling af skattekompenenserende tillæg til pensionister gradvis. Her har der indtil i dag været tale om en uhensigtsmæssig udvikling, hvor flere end oprindeligt tilsigtet har kunnet få skattekompenenserende tillæg.

Vi kan også støtte dette forslag og ligeså L 114.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige tak for den tilslutning, der har været til de forslag, vi behandler her, og jeg vil lige kommentere nogle af de punkter, der har været oppe i debatten fra flere ordføreres side.

Når vi snakker om den ændrede refusionsprocent for tilkendelse af førtidspension – altså forslaget om at sænke statens andel af udgifterne til førtidspension – skal det jo ses i sammenhæng med, at det i dag er billigere for kommunerne at tilkende førtidspension, end det er at tilkende i hvert fald visse såkaldte aktive ydelser. I de aktive ydelser er der jo dels udgiften til forsørgelse, men også udgiften til aktiviteten, altså lønudgifter osv., oveni. Det gør jo, at man

kan være fristet til at bruge den billigere løsning med førtidspension, og rent faktisk kan vi også se, at der er en række kommuner, som har tilkendt førtidspension, selv om det egentlig ikke skete inden for lovens rammer.

Hensigten med at ændre på refusionsprocenten er altså ikke at stramme reglerne for tilkendelse af pensionen. Der er ikke blevet ændret et komma i reglerne om tilkendelse af førtidspension, men hensigten er, kunne man sige, at få kommunerne til at følge loven.

Fru Inge Refshauge spurgte, om jeg ikke kunne love at følge med i, hvordan det fungerer i praksis, for at se, hvad det her fører til. Dertil vil jeg sige, at Den Sociale Ankestyrelse gør jo det i disse år, at den laver en praksiskoordinering. Det vil sige, at hvis der er en kommune, der er under mistanke, eller der er tydelige indicier for, at den tildeler for mange eller for få pensioner, har både Ankestyrelsen og de sociale nævn kompetence til at bede om at få de sager udleveret og så gå dem efter i sømmene for at se, om det rent faktisk er sådan, at kommunen har fulgt lovens retningslinjer. Jeg er selv meget glad for denne mulighed, og jeg vil bestemt også regne med, at Ankestyrelsen bruger den mulighed for at følge udviklingen, også efter at denne ændring er blevet vedtaget.

Så var der spørgsmål om nogle af de ting, som giver nogle mindre udgifter for staten. Jeg synes ærligt talt, det er almindelig sund økonomisk fornuft, at man ikke giver dobbelt forsørgelse, og jeg synes egentlig, det er lidt underligt, at man oven i købet vil være bekendt at bruge et udtryk som social massegrav, fordi vi nu laver en ordning, der rent faktisk bevirker, at man ikke kan få en lønindtægt og en månedspension samtidig. Det er da de mennesker yderst vel undt, at de får en ekstra indtægt den dag, de starter som pensionister, men i og med at vi jo altså har nok af andre ting at bruge pengene til, synes jeg egentlig, det er yderst rimeligt, at vi siger, at der ikke skal være dobbeltforsørgelse.

Det samme gør sig gældende, når man får tilkendt en pension, og hele processen varer mere end 3 måneder. Så får man også dobbeltforsørgelse i dag, og fremover er det også her meningen, at man skal ikke have dobbeltforsørgelse. Fremover bliver f.eks. sygedagpenge modregnet i den pension, man får udbetalt, så man får sygedagpenge og et beløb oveni, så man kommer op på pensionens fulde størrelse i de måneder, hvor man går og venter på sin pension.

Jeg synes ærlig talt, det er nogle yderst rimelige ændringer.

Til sidst om den sociale pensionsfond: For det første er det jo sådan, at i 1982 skete der den ændring, at man stoppede indbetalingerne til fonden og også ændrede formålet med fonden fra at dreje sig om tillægspensioner til at dreje sig om det, der kaldes pensionsforbedringer, og op gennem 1980'erne skete der så det, at Folketingets flertal vedtog en række lovændringer under henvisning til pensionsfonden.

Jeg synes selv, det er utrolig ulogisk, at man vedtog alle de ændringer, uden at man havde en konstruktion, der kunne finansiere dem. Det har jo været sådan, at man kun måtte bruge overskuddet, men ikke spise af grundkapitalen, så vi har i en del år haft en situation, hvor Folketinget har vedtaget en række lovændringer, der kostede en 7-8 mia. kr. om året, mens man kun kunne tage et beløb på et par milliarder til at dække de 7-8 mia. kr., fordi renteafkastet ikke var større.

Den ændring, der blev lavet med en tekstanmærkning til finansloven i 1996, var en tilladelse til, at man kunne begynde at finansiere de love, man havde vedtaget, ved at tage af fondens grundkapital, og for at være helt sikker på, at der ikke er noget at komme efter, og at det er helt i overensstemmelse med lovgivningen, bliver den tekstanmærkning nu indarbejdet i loven om den sociale pensionsfond.

Man kan altså sige, at ændringerne startede helt tilbage i 1982 og fortsatte op gennem 1980'erne, i og med at man dengang vedtog en række love, som faktisk kostede en del penge, og som skulle finansieres af pensionsfonden. Det, vi nu sikrer, er altså, at de ændringer rent faktisk også bliver finansieret af fonden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 109: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Ændrede finansieringsregler for støttede private andelsboliger).

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 2/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Carsten Hansen (S):

Dette forslag er jo en udløber af finanslovforliget og skal ses i sammenhæng med L 46 om finansiering af det almennyttige boligbyggeri.

Jeg vil sige, at vi er positive over for lovforslaget og går ind for det, og vi ser frem til den videre udvalgsbehandling af forslaget.

Gyda Kongsted (V):

Da Venstres ordfører på området, fru Rikke Hvilshøj, er forhindret i at deltage i dag, skal jeg hermed holde hendes tale:

L 109 er en fortsættelse af L 46, som vi tidligere har behandlet her i salen. Hovedformålet med forslaget er at sikre en mere fleksibel finansiering af det støttede boligbyggeri, og L 109 omhandler andelsboligerne.

Denne fleksible finansieringsmulighed bækker vi op om i Venstre. Den nuværende indeksfinansiering er med tiden blevet meget uhensigtsmæssig, og der er derfor behov for at give andelsboligbyggeriet nye finansieringsmuligheder. Da det også forventes, at realrentefritagelsen for indeksobligationer afskaffes, er det også nødvendigt med overgangsordninger for det andelsboligbyggeri, der har fået tilsagn, men som endnu ikke er finansieret.

Lovforslaget er sendt til høring, og svarene herfra vil selvfølgelig indgå i eventuelle overvejelser om justeringer, så vi kan få sikret en så smidig lov som muligt. Det er dog afgørende, at loven bliver vedtaget inden udgangen af dette år for ikke at sætte andelshavere i en unødigt økonomisk klemme.

Venstre er positiv over for lovforslaget.

Jens Heimburger (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter det fremsatte forslag.